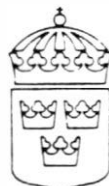

Motion till riksdagen

1989/90:A271

av Sonja Rembo m.fl. (m)

Arbetsmarknadspolitikens medel

Mot.
1989/90
A271–278

Inledning

I denna motion behandlas en del frågor kring riksdagens styrning av arbetsmarknadsverkets verksamhet och medelstilleddning. Våra övergripande synpunkter och förslag beträffande arbetsmarknadspolitikerna återfinns i vår kommittémotion "En fungerande arbetsmarknad".

B1 Arbetsmarknadsverkets personalkostnader

De samlade personalkostnaderna för arbetsmarknadsverket är 1 485 milj. kr. Vi har i den ovannämnda motionen understrukt vikten av att arbetsmarknadsverkets omstrukturering också resulterar i minskade personalbehov. Vi föreslår därför 4 % minskning av personalstyrkan, vilket bör kunna ske genom naturlig avgång. De anslagsmässiga konsekvenserna för det kommande budgetåret beräknas till 30 milj. kr.

B2 Arbetsmarknadsservice

Regeringen förslår att 245 milj. kr. anvisas. Över detta anslag finansieras huvudsakligen flyttningsbidrag. Detta bidrag är – med nuvarande skattesystem – nödvändigt för att förbättra den geografiska rörligheten på arbetsmarknaden. Förutom flyttningsbidraget används detta anslag även för en del andra stödformer. Ett av dessa stöd är ett hemresebidrag för kulturarbetare som arbetar på annan ort. Vi har ofta framhållit att det inte bör skapas särregler för olika grupper på arbetsmarknaden. Vi finner ingen anledning till att arbetsmarknadsbudgeteten skall finansiera ett särskilt hemresbidrag till kulturarbetare. Anslaget till arbetsmarknadsservice bör som en konsekvens av detta ställningsstagande minskas med 2 milj. kr.

B3 Arbetsmarknadsutbildning

Som vi i den ovannämnda motionen framhållit är arbetsmarknadsutbildning det effektivaste medlet att förbättra en persons förutsättningar på arbetsmarknaden. Regeringen har föreslagit att antalet platser som upplåts åt personer som inte är arbetslösa skall fördubblas. Vi motsätter oss detta förslag. Arbetsmarknadsutbildning bör i första hand vara reserverat för arbetslösa personer, i andra hand bör personer som av medicinska eller sociala skäl be-

höver byta yrke få möjlighet till omskolning inom ramen för arbetsmarknadsutbildning.

Vi har i den ovannämnda motionen också pekat på problemen med utbildning i företag. De nya reglerna innebär att kraven på motprestation upphör. Samtidigt vill regeringen avskaffa den särskilda ramen för utbildning i företag.

Regeringens förslag innebär en utökning av antalet platser i arbetsmarknadsutbildning. Vi anser att med hänsyn till det nuvarande arbetsmarknadsläget finns inte anledning att utöka antalet platser i arbetsmarknadsutbildning. Om arbetsmarknadsläget skulle drastiskt försämrats utgår vi från att regeringen inom ramen för finansfullmakten även i framtiden kan finansiera arbetsmarknadsutbildning.

Regeringen föreslår vidare att 15 milj. kr. anvisas för s.k. teko-utbildning. Vi har i andra sammanhang framhållit att speciella branschsubventioner av detta slag är olämpliga. Förslaget avstyrks.

Vi beräknar därför ett i förhållande till regeringen med 270 milj. kr. minskat anslag.

B4 Kontant arbetsmarknadsstöd och utbildningsbidrag

Utifrån den ovan redovisade minskningen av antalet platser i den upphandlade arbetsmarknadsutbildningen kommer kostnaderna för utbildningsbidrag att sjunka med ca 209 milj. kr.

B5 Sysselsättningskapande åtgärder

Med hänsyn till det rådande arbetsmarknadsläget föreslår vi att volymen av beredskapsarbeten minskas med ytterligare ca 15 %. Som vi i den ovannämnda motionen understrukt bör statsbidragen till kommunala eller enskilda beredskapsarbeten ej överstiga 50 %. Samma bör gälla för strukturstödet för byggarbetsmarknaden. Sammanlagt beräknas förändringar leda till att anslaget bör reduceras med 164 milj. kr.

C6 Arbetsanpassning och sysselsättning

Vi har i den ovannämnda motionen föreslagit en övergång till flexibla lönebidrag. Medel bör överföras från Samhall för att finansiera ett ökat antal lönebidragsplatser. Inför nästa budgetår bör detta anslag öka med 30 milj. kr. i förhållande till regeringens anslag.

C7 Lönebidrag för förtidspensionärer

Regeringen förslår en ny anslagspost för lönebidrag till förtidspensionärer. I kommittémotion med anledning av proposition 1989/90:62 har vi avvisat den av regeringen föreslagna finansieringen. Enligt vårt förmenande bör flexibla lönebidrag kunna utgå till förtidspensionärer enligt samma regler vi föreslår skall gälla för alla som har sådan arbetsnedsättning att de är berättigade till lönebidrag. Kostnaderna för lönebidragen till förtidspensionerade bör dock belasta socialförsäkringssektorn. Varje förtidspensionerad som med hjälp av

ett flexibelt lönebidrag kan placeras i arbete bör normalt utgöra en utgiftsminskning för socialförsäkringssektorn eftersom pensionen under förvärvsarbetsperioden förklaras vilande.

Mot. 1989/90
A271

C8 Statbidrag till skyddat arbete hos offentliga arbetsgivare

Detta anslag finansierar statsbidrag till kommuner för de arbeten som ersatt de tidigare av AMS ordnade s.k. T1-arbetena. Eftersom insatserna till stor del är inriktade på att bereda sysselsättning åt personer med missbruksproblem, är det positivt att kommunerna har det organisatoriska ansvaret för verksamheten.

Vi anser emellertid att socialförvaltningen bör ha det övergripande ansvaret för människor med besvärliga sociala problem. Arbete och annan social rehabiliteringsverksamhet måste utformas på ett ömsesidigt stödande sätt. Detta innebär bl. a. att man vid bestämning av lönerutiner och arbetsregler tar hänsyn till de placerades missbruksproblem.

Statsmakternas ansvar för social rehabilitering vilar primärt på kommunerna. Dessa bör också bära en större andel av kostnaderna för verksamheten. Statsbidraget bör sänkas till maximalt 50%.

C9 Samhall

Regeringen förslår ett bidrag till Samhall på 4 023 milj. kr. Samhall har begärt att arbetsvolymen skall utökas från 31,4 till 32,6 miljoner arbetstimmar. Då uppger Samhall att täckningbidraget bör vara 108,7 %. Regeringen föreslår bibehållen volym.

Enligt vår mening bör anslaget till Samhall, med ofärändrad volym kunna sättas till 108,7 % täckningbidrag. Detta innebär ett i förhållande till regeringen sänkt anslag med 30 milj. kr. Dessa medel bör som ovan nämnts användas för ökade anslag till lönebidrag.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen till B 1. Arbetsmarknadsverkets förvaltningskostnader för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag av 2 146 239 000 kr.,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om hemresebidrag för kulturarbetare,
3. att riksdagen till B 2. Arbetsmarknadsservice för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag av 243 565 000 kr.,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om särskild arbetsmarknadsutbildning inom teko-företag,
5. att riksdagen till B 3. Arbetsmarknadsutbildning för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag av 2 363 630 000 kr.,
6. att riksdagen till B 4. Kontant arbetsmarknadsstöd och utbildningsbidrag för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag av 3 842 575 kr.,

7. att riksdagen till B 5. Sysselsättningskapande åtgärder för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag av 1 655 000 000 kr.,

8. att riksdagen till C 6. Särskilda åtgärder för arbetsanpassning och sysselsättning för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag av 4 126 000 000 kr.,

9. att riksdagen avslår regeringens förslag att till C 7. Lönebidrag för förtidspensionerade för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag av 288 000 000 kr.,

10. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om statsbidrag till skyddat arbete hos offentliga arbetsgivare,

11. att riksdagen till C 8. Statsbidrag till skyddat arbete hos offentliga arbetsgivare för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag av 242 000 000 kr.,

12. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om statsbidrag till Stiftelsen Samhall,

13. att riksdagen till C 9. Statsbidrag till Stiftelsen Samhall för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag av 3 993 000 000 kr.

Stockholm den 25 januari 1990

Sonja Rembo (m)

Anders G Högmark (m)

Erik Holmkvist (m)

Charlotte Cederschiöld (m)

Mona Saint Cyr (m)

Ulf Melin (m)

Lars Ahlström (m)